

Βρυξέλλες, 20 Μαρτίου 2023
(OR. en)

6525/1/23
REV 1

CO EUR-PREP 10
POLGEN 16
ECOFIN 157
SOC 118
EMPL 77
EDUC 57
COMPET 117
MI 121
ENV 146
ENER 81

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2023 — Συγκεφαλαιωτική έκθεση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες η συγκεφαλαιωτική έκθεση που εκπόνησε η Προεδρία όσον αφορά τα συμπεράσματα που ενέκρινε το Συμβούλιο σχετικά με την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2023, την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, την κοινή έκθεση για την απασχόληση και τη σύσταση σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Στο έγγραφο αποτυπώνονται επίσης οι σχετικές συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε διάφορες συνθέσεις του Συμβουλίου σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2023, κατά την πρώτη φάση του κύκλου.

Ιστορικό

Στις 22 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή εξέδωσε τη «φθινοπωρινή δέσμη» για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2023, στην οποία περιλαμβάνονται τα εξής:

- η ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2023¹, η οποία καθορίζει τη στρατηγική της ΕΕ για την οικονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης, σύμφωνα με τις τέσσερις διαστάσεις της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας·
- η έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2023², σύμφωνα με την οποία δεκαεπτά κράτη μέλη θα πρέπει να υποβληθούν σε εμπεριστατωμένη επισκόπηση το 2023, προκειμένου να προσδιοριστεί και να αξιολογηθεί η σοβαρότητα ενδεχόμενων μακροοικονομικών ανισορροπιών·
- η πρόταση κοινής έκθεσης για την απασχόληση³, στην οποία αναλύονται η κατάσταση της απασχόλησης και η κοινωνική κατάσταση στην Ευρώπη και επισημαίνονται οι τομείς στους οποίους έχει σημειωθεί πρόοδος και οι πτυχές για τις οποίες πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες·
- η σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ⁴ (σύσταση για τη ζώνη του ευρώ), για την περίοδο 2023-2024, με την οποία συνιστάται στα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ να αναλάβουν δράση μεμονωμένα, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, και συλλογικά στο πλαίσιο της Ευρωομάδας.

Η ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη (ASGS) περιγράφει τις προτεραιότητες της ΕΕ για την οικονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης για τους 12 έως 18 μήνες που έπονται της έκδοσής της. Η οικονομική προοπτική που παρουσιάζεται στην ASGS βασίστηκε στις φθινοπωρινές οικονομικές προβλέψεις της Επιτροπής του Νοεμβρίου 2022, σύμφωνα με τις οποίες μετά από ένα ισχυρό πρώτο εξάμηνο του 2022, η οικονομία της ΕΕ εισήλθε σε μια πολύ πιο δύσκολη φάση.

¹ 15184/22

² 15189/22

³ 15076/22

⁴ 15180/22

Παρά τον οικονομικό κλυδωνισμό που προκάλεσε η επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η αύξηση του ΑΕΠ στην ΕΕ παρέμεινε ισχυρή το πρώτο εξάμηνο του 2022 και θετική το τρίτο τρίμηνο. Οι αγορές εργασίας αποδείχθηκαν ιδιαίτερα ανθεκτικές, η ανεργία έφτασε σε πρωτοφανή χαμηλά επίπεδα και η απασχόληση σε πρωτοφανή υψηλά.

Η ASGS περιγράφει ένα θεματολόγιο οικονομικής πολιτικής για τον μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων των ενεργειακών κλυδωνισμών βραχυπρόθεσμα και τη συνέχιση των προσπαθειών για τη στήριξη της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης και την αύξηση της ανθεκτικότητας μεσοπρόθεσμα, με παράλληλη διατήρηση της ευελιξίας για την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων.

Στις 17 Ιανουαρίου 2023 το Συμβούλιο ECOFIN ενέκρινε **συμπεράσματα σχετικά με την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη για το 2023**⁵. Οι υπουργοί αναγνώρισαν ότι η οικονομία και η κοινωνία της ΕΕ αντιμετωπίζουν πολλαπλές οικονομικές, κοινωνικές και γεωπολιτικές προκλήσεις ως αποτέλεσμα του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Αναγνωρίστηκε επίσης ότι οι ιστορικά υψηλές τιμές της ενέργειας, τα υψηλά ποσοστά πληθωρισμού, οι ελλείψεις στον εφοδιασμό, τα αυξημένα επίπεδα χρέους και το αυξανόμενο κόστος δανεισμού επηρεάζουν έντονα πολλά νοικοκυριά και επιχειρήσεις στην ΕΕ, με αποτέλεσμα να καθίσταται αναγκαία μια ταχεία, στοχευμένη και συντονισμένη δράση πολιτικής σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο.

Το Συμβούλιο συμφώνησε σε γενικές γραμμές ότι οι οικονομικές προτεραιότητες που περιγράφονται στην ASGS και οι τέσσερις διαστάσεις της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας — περιβαλλοντική βιωσιμότητα, παραγωγικότητα, δικαιοσύνη και μακροοικονομική σταθερότητα— εξακολουθούν να κατευθύνουν τον συντονισμό της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης της ΕΕ. Αναγνωρίστηκε επίσης ότι χρειάζεται να διασφαλιστεί οικονομική, δημοσιονομική και χρηματοπιστωτική σταθερότητα και να αντιμετωπιστούν οι μακροοικονομικές ανισοροπίες. Τα μέτρα πολιτικής θα πρέπει να στηρίζουν τη δίκαιη, χωρίς αποκλεισμούς, ανθεκτική και βιώσιμη ανάπτυξη. Τα μέτρα θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στην επιτάχυνση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, σύμφωνα με τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ.

⁵ 5125/23

Για το 2023, το Συμβούλιο σημείωσε ότι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και η υλοποίηση των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να συνεχίσουν να διαμορφώνουν το πλαίσιο για τον συντονισμό των πολιτικών της ΕΕ. Εκφράστηκε ικανοποίηση για την πρόθεση της Επιτροπής να παράσχει ολιστική επισκόπηση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων σε κάθε κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένης της στενής παρακολούθησης των αναδυόμενων κινδύνων, ενώ υπογραμμίστηκε ότι είναι σημαντικό να συνεχιστεί η εφαρμογή της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών για την αντιμετώπιση των μακροοικονομικών ανισορροπιών. Ωστόσο, το Συμβούλιο ζήτησε να παραμείνει το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο επικεντρωμένο πρωτίστως στις οικονομικές, δημοσιονομικές και εργασιακές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, και να αποφευχθούν οι αλληλεπικαλύψεις μεταξύ διαφόρων αξόνων εργασίας εποπτικού χαρακτήρα, με παράλληλη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας.

Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 17ης Ιανουαρίου 2023, σχετικά με την **έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2023**⁶, το Συμβούλιο ECOFIN εξέφρασε ικανοποίηση για την ανάλυση που περιέχεται στο έγγραφο, το οποίο σηματοδοτεί την έναρξη του δωδέκατου ετήσιου γύρου της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών στην ΕΕ και εντός της ζώνης του ευρώ.

Οι υπουργοί σημείωσαν την πρόθεση της Επιτροπής να διενεργήσει εμπεριστατωμένες επισκοπήσεις για τα δέκα κράτη μέλη που αντιμετώπισαν ανισορροπίες ή υπερβολικές ανισορροπίες το 2022, καθώς και για άλλα επτά κράτη μέλη με ιδιαίτερο κίνδυνο νεοεμφανιζόμενων ανισορροπιών.

Το Συμβούλιο υπογράμμισε ότι η πρόληψη και η διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών ενισχύουν την ικανότητα των κρατών μελών να ανταποκρίνονται στους κλυδωνισμούς και στηρίζουν την οικονομική σύγκλιση. Η μείωση όλων των ανισορροπιών έχει θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και στην ΕΕ.

⁶ 5124/23

Στο **σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ**⁷ για το 2023, συνιστάται στα κράτη μέλη να αναλάβουν δράση μεμονωμένα, μέσω της υλοποίησης των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, και συλλογικά στο πλαίσιο της Ευρωομάδας, για την περίοδο 2023–2024. Οι οικονομίες της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να διατηρήσουν υψηλό επίπεδο δημόσιων επενδύσεων και να προωθήσουν τις ιδιωτικές επενδύσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για την τόνωση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας και τη στήριξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, μεταξύ άλλων για μεγαλύτερη ενεργειακή απόδοση και για τη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Θα πρέπει να εφαρμόσουν τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής και τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, εξασφαλίζοντας την έγκαιρη υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων, και να διασφαλίσουν ότι οι επικαιροποιήσεις των σχεδίων είναι στοχευμένες, λαμβάνοντας υπόψη την εξελισσόμενη οικονομική κατάσταση χωρίς να μειώνουν τη συνολική φιλοδοξία.

Όσον αφορά τις κοινωνικές πτυχές του σχεδίου σύστασης σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ⁸, τα κράτη μέλη παροτρύνονται να ενεργήσουν σύμφωνα με τις εθνικές πρακτικές και με σεβασμό του ρόλου των κοινωνικών εταίρων, προκειμένου να στηρίξουν τις μισθολογικές εξελίξεις που μετριάζουν την απώλεια της αγοραστικής δύναμης των μισθωτών, ιδίως των εργαζομένων χαμηλού εισοδήματος, αντανακλώντας παράλληλα τις μεσοπρόθεσμες εξελίξεις της παραγωγικότητας και περιορίζοντας τις δευτερογενείς επιδράσεις στον πληθωρισμό. Θα πρέπει να αναληφθεί δράση για την ανάπτυξη και την προσαρμογή, όπου χρειάζεται, συστημάτων κοινωνικής στήριξης που θα βοηθήσουν τα ευάλωτα νοικοκυριά να αντεπεξέλθουν στον ενεργειακό κλυδωνισμό και στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, αντιμετωπίζοντας τον αυξημένο κίνδυνο φτώχειας. Τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ θα πρέπει να βελτιώσουν περαιτέρω τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας και να λάβουν μέτρα για την αντιμετώπιση των ελλείψεων δεξιοτήτων και την προώθηση της ποιοτικής απασχόλησης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 23ης και 24ης Μαρτίου 2023 αναμένεται να προσυπογράψει τη σύσταση και ακολούθως η σύσταση θα εκδοθεί.

⁷ 5041/23

⁸ 5278/23

Στις 13 Μαρτίου 2023 το Συμβούλιο EPSCO ενέκρινε την **κοινή έκθεση για την απασχόληση 2023**⁹, η οποία παρουσιάζει, σε ετήσια βάση, τις κυριότερες εξελίξεις που σημειώθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της απασχόλησης και στον κοινωνικό τομέα και σκιαγραφεί τα μέτρα πολιτικής που έλαβαν πρόσφατα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών.

Κατά την ίδια σύνοδο, το Συμβούλιο ενέκρινε **συμπεράσματα σχετικά με την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2023 και την κοινή έκθεση για την απασχόληση**¹⁰, στα οποία καλούνται τα κράτη μέλη να αποτυπώσουν στα οικεία εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων τις προτεραιότητες και τα πορίσματα αμοφτέρων των εγγράφων και να επιταχύνουν την εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων με σκοπό την επίτευξη των πρωταρχικών και εθνικών στόχων της ΕΕ για το 2030. Το Συμβούλιο ζήτησε από τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την επάρκεια και τη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας για όλους με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τη συρρίκνωση του ενεργού πληθυσμού που σχετίζεται με τη δημογραφική αλλαγή.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεριμνούν για τη συστηματική συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, της κοινωνίας των πολιτών και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών με έγκαιρο και ουσιαστικό τρόπο σε όλα τα στάδια του κύκλου του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου και του κύκλου χάραξης πολιτικής, καθώς αυτό είναι καίριας σημασίας για την επιτυχία του συντονισμού και της εφαρμογής των οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών και των πολιτικών για την απασχόληση.

Οι υπουργοί παρότρυναν την Επιτροπή να παρακολουθεί τις πτυχές της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης που αφορούν την απασχόληση, τις δεξιότητες και τον κοινωνικό τομέα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, και παράλληλα αναμένουν την επικαιροποίηση των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα.

⁹ 6059/23

¹⁰ 6681/23

Ανταλλαγή απόψεων και συζήτηση προσανατολισμού

Στις 6 Δεκεμβρίου 2022 το Συμβούλιο ECOFIN προέβη σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τρία στοιχεία της φθινοπωρινής δέσμης: την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη, στην οποία περιγράφονται οι προτεραιότητες της ΕΕ για την οικονομική πολιτική και την πολιτική απασχόλησης για περίοδο 12 έως 18 μηνών, την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, η οποία σηματοδοτεί την έναρξη του ετήσιου γύρου των διαδικασιών μακροοικονομικών ανισορροπιών, και τη σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, στην οποία διατυπώνονται συστάσεις προς τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ σχετικά με πολιτικές που επηρεάζουν τη λειτουργία της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Τα αντίστοιχα έγγραφα εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο ECOFIN στις 17 Ιανουαρίου 2023.

Στις 8 Δεκεμβρίου 2022 το Συμβούλιο EPSCO διεξήγαγε συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, μετά την παρουσίαση της φθινοπωρινής δέσμης από την Επιτροπή. Οι υπουργοί εξέφρασαν σε γενικές γραμμές ικανοποίηση για τη δέσμη μέτρων, εκτιμώντας ότι οι προτεραιότητες και οι προκλήσεις που διατυπώνονται σε αυτή είναι σημαντικές και εύλογες. Οι υπουργοί ζήτησαν να εξευρεθεί ισορροπία μεταξύ των μεσοπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων προκλήσεων, με παράλληλη στήριξη των προσωρινά ευάλωτων ομάδων λόγω του αυξημένου κόστους ζωής που οφείλεται στον υψηλό πληθωρισμό και το υψηλό ενεργειακό κόστος. Οι υπουργοί εκτίμησαν ότι η κατάρτιση και η μάθηση, όπως η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση, αποτελούν απαραίτητα εργαλεία για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ ελλείψεων εργατικού δυναμικού και ανεργίας. Τόνισαν ότι οι πτυχές της απασχόλησης και της κοινωνικής πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου είναι καθοριστικής σημασίας.

Κατά την ανταλλαγή απόψεων που πραγματοποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 2023, οι υπουργοί EPSCO επικεντρώθηκαν στην ανταγωνιστικότητα και τις δεξιότητες. Οι υπουργοί έκριναν ότι η ανταγωνιστικότητα είναι απαραίτητη για την επίτευξη βιώσιμης οικονομικής ανθεκτικότητας και ευημερίας καθώς και κοινωνικής ευημερίας. Επιπλέον, θα διευκολύνει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση με τη δημιουργία ευκαιριών για εταιρείες και ιδιώτες. Οι υπουργοί εξέφρασαν την άποψη ότι η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών οικονομιών στο μέλλον θα εξαρτηθεί από το σύνολο δεξιοτήτων των ευρωπαϊκών εργαζομένων, καθώς τα χαμηλά επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων ενδέχεται να αποτελέσουν τροχοπέδη για την αύξηση της παραγωγικότητας και να διευρύνουν το ψηφιακό χάσμα που οδηγεί σε ανισότητες. Οι δεξιότητες είναι καθοριστικές για την υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 και αξιοποίηση των ευκαιριών της ψηφιακής δεκαετίας, χωρίς να μείνει κανείς στο περιθώριο.

Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Περιβάλλοντος στις 16 Μαρτίου 2023, οι υπουργοί τόνισαν την ανάγκη να συνεχιστεί η διερεύνηση των κοινωνικοοικονομικών οφελών της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας παρά τις σημαντικές οικονομικές, κοινωνικές και δημοσιονομικές προκλήσεις που απορρέουν από την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Οι υπουργοί εξέτασαν τους οριζόντιους οικονομικούς παράγοντες διευκόλυνσης που μπορούν να συμβάλουν στην ταχύτερη μετάβαση σε συστήματα βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής, στην αντιμετώπιση της απώλειας βιοποικιλότητας και στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπουργοί τόνισαν ότι η αντιμετώπιση του επενδυτικού χάσματος όσον αφορά το περιβάλλον, η προώθηση της κατάρτισης πράσινων προϋπολογισμών και η σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων και άλλων επιζήμιων επιδοτήσεων μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη διευκόλυνση των βιώσιμων συστημικών μεταβάσεων. Οι υπουργοί τόνισαν επίσης ότι το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο πρέπει να παραμείνει μια διαφανής διαδικασία και, στο πλαίσιο αυτό, επισήμαναν τη σημασία της γνώσης και της διαθεσιμότητας αξιόπιστων δεδομένων ως καταλυτικών παραγόντων για την επίτευξη της πράσινης μετάβασης.

Αναγνωρίζοντας την κοινοβουλευτική διάσταση του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Προεδρία συνδιοργάνωσε με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την Κοινοβουλευτική Εβδομάδα του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2023¹¹ (27-28 Φεβρουαρίου 2023) σχετικά με την οικονομική διακυβέρνηση της ΕΕ από κοινοβουλευτική σκοπιά και συμμετείχε στην κοινή συζήτηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο (14 Μαρτίου 2023).

¹¹ [Ημερήσια διάταξη – Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα 2023_14.02.pdf \(europa.eu\)](#)